

ข้อควรรู้...ก่อนซื้อเครื่องช่วยฟัง

ดร.รมิตา ดินดำรงกุล

สาขาวิชาโสต ศอ นาสิกวิทยา

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เครื่องช่วยฟังเป็นอุปกรณ์เทคโนโลยีชนิดหนึ่งที่มีคุณสมบัติขยายสัญญาณเสียงเพื่อช่วยให้ได้ยินชัดขึ้นในผู้ป่วยที่มีปัญหาการได้ยิน การซื้อเครื่องช่วยฟังที่ถูกต้องควรได้รับการตรวจประเมินระดับการได้ยินเพื่อคำนวณหากำลังขยายของเสียงในแต่ละความถี่ที่ควรจะได้รับ และมีการตรวจระดับการได้ยินขณะใส่เครื่องช่วยฟังเพื่อประเมินประโยชน์ที่ได้รับจากเครื่องช่วยฟัง การซื้อเครื่องช่วยฟังเองตามอินเทอร์เน็ตโดยไม่มีการประเมินระดับการได้ยินและตรวจวัดอย่างละเอียดจากนักแก้ไขการได้ยินหรือโสต ศอ นาสิกแพทย์ อาจทำให้ได้รับเครื่องช่วยฟังที่มีกำลังขยายมากเกินไปจนความจำเป็น ส่งผลให้ประสาทหูเสื่อมเพิ่มได้

เครื่องช่วยฟังประกอบด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ คือ ไมโครโฟนทำหน้าที่รับสัญญาณเสียงจากภายนอกส่งต่อไปยังตัวขยายเสียง หลังจากนั้นเสียงจะถูกปล่อยผ่านทางลำโพงเข้าสู่ช่องหูของผู้ใช้งานเพื่อกระตุ้นเซลล์ประสาทหูชั้นใน

ผู้ที่สูญเสียการได้ยินชนิดประสาทหูเสื่อมระดับรุนแรงอาจไม่ได้รับประโยชน์จากการใช้งานเครื่องช่วยฟังมากนัก ส่วนใหญ่มักได้ยินเพียงสัญญาณเสียงแต่ฟังคำพูดไม่เข้าใจ เนื่องจากเซลล์ประสาทหูชั้นในได้ถูกทำลายลงไปเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตามผู้ที่สูญเสียการได้ยินระดับรุนแรงก็ควรใช้งานเครื่องช่วยฟัง เพื่อประโยชน์ในการรับสัญญาณเสียงจากสิ่งแวดล้อมและเสียงเตือนเพื่อป้องกันอันตรายจากการที่ไม่รับรู้เสียง

ปัจจุบันเครื่องช่วยฟังมีหลากหลายรูปแบบ มีข้อดีและข้อจำกัดแตกต่างกันไป ซึ่ง ๒ รูปแบบหลักที่นิยมใช้กัน ได้แก่

๑. เครื่องช่วยฟังแบบทัดหลังใบหู นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เนื่องจากตัวเครื่องมีลักษณะใหญ่หีบจับได้สะดวก ตัวเครื่องจะถูกทัดบริเวณหลังใบหู มีท่อเชื่อมต่อระหว่างตัวเครื่องและพิมพ์หู (ear mold) ที่มีลักษณะเฉพาะสำหรับช่องหูแต่ละคน ซึ่งบางคนอาจมองเห็นรูปลักษณ์ที่อาจมองเห็นได้ง่ายและไม่สะดวกในการใช้งาน ร่วมกับการใส่แว่นตาหรือหน้ากากอนามัย

๒. เครื่องช่วยฟังแบบจำเพาะ เป็นเครื่องช่วยฟังอีกรูปแบบหนึ่งที่ตัวโครงสร้างของเครื่องจะถูกผลิตให้มีความจำเพาะกับลักษณะของช่องหูในแต่ละบุคคล ตัวเครื่องและส่วนประกอบทั้งหมดอยู่ในช่องหู ไม่มีส่วนประกอบยื่นออกมาภายนอกทำให้สังเกตเห็นได้ยาก ตัวเครื่องมีขนาดเล็ก ซึ่งอาจไม่เหมาะกับกลุ่มผู้สูงอายุที่มีความยากลำบากในการหีบจับ รวมทั้งตัวเครื่องอยู่ในช่องหูอาจมีโอกาสสัมผัสความชื้นมากกว่าเครื่องช่วยฟังแบบทัดหลังใบหู ทำให้เครื่องช่วยฟังแบบจำเพาะมีโอกาสเสียได้ง่ายมากกว่า จึงต้องระมัดระวังในการใช้งานและเพิ่มการดูแลรักษาทำความสะอาด

การใส่เครื่องช่วยฟังอาจพบปัญหา เช่น มีเสียงหวีดหรือเสียงก้องรบกวน ฟังคำพูดไม่ชัด หรือรู้สึกอึดอัด
แน่นหู ผู้ใช้งานควรเข้ารับบริการใส่เครื่องช่วยฟังกับนักแก้ไขการได้ยิน หรือโสต ศอ นาสิกแพทย์ เพื่อแก้ปัญหาที่
พบและรับคำแนะนำในการดูแลรักษาเครื่องช่วยฟังได้อย่างเหมาะสม สำหรับผู้ที่สนใจจะเปิดเครื่องช่วยฟัง
สามารถติดต่อเข้ารับบริการได้ ณ โรงพยาบาลที่มีโสต ศอ นาสิกแพทย์ประจำการ ตามสิทธิที่พึงมี ได้แก่ สิทธิ
ข้าราชการ สิทธิหลักประกันสุขภาพ (โดยขึ้นทะเบียนคนพิการและเปลี่ยนสิทธิการรักษาเป็นสิทธิคนพิการ ท.๗๔)
และสิทธิประกันสังคม

เครื่องช่วยฟังแบบทัดหลังใบหู

เครื่องช่วยฟังแบบจำเพาะ

ที่มา: <https://www.healthyhearing.com/help/hearing-aids/types>